

ปัญหาการไร้หนังสือและวัสดุของสมุดประกอบการวิจัยวิชาการศึกษาในประเทศไทย

ระหว่างปีการศึกษา 2510-2515

นางสาวไพลิน ไชยเสนะ

002925

~~"This document is the property of the Thailand Information Center (TIC), Chulalongkorn University and is to be returned within two weeks to the Thailand Information Center, Ratasart Building 6, Chulalongkorn University."~~

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

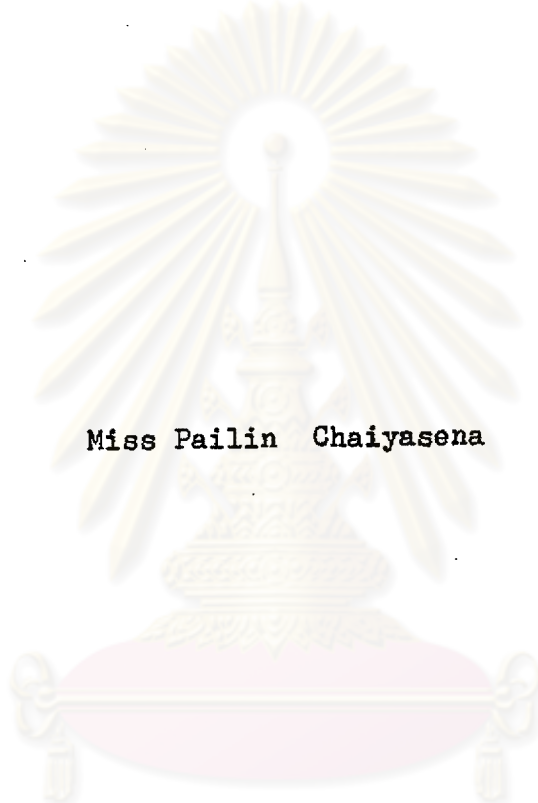
แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2517

I16819512

PROBLEMS CONCERNING THE USE OF BOOKS AND LIBRARY MATERIALS
FOR RESEARCH IN EDUCATION IN THAILAND IN THE
ACADEMIC YEARS B.E. 2510-2515

Miss Pailin Chaiyasena

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1974

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการทรวจวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

ศาสตราจารย์สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประคอง วรรณสุต

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดประกอบการวิจัยวิชาการศึกษา
ในประเทศไทย ระหว่างปีการศึกษา 2510 - 2515

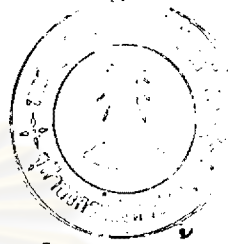
ชื่อ

นางสาว ไพลิน ไชยเสนะ แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์

ปีการศึกษา

2516

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาประเภทหนังสือและวัสดุห้องสมุดที่ใช้ประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์วิชาการศึกษา ตลอดจนศึกษาปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดเหล่านี้ที่นักวิจัยวิชาการศึกษาเคยประสบมาขณะเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ และเสนอแนะแนวทางสำหรับผู้บริหารห้องสมุด และบรรณารักษะพิจารณาปรับปรุงบริการของห้องสมุดให้สมบูรณ์และเพียงพอต่อความต้องการของนักวิจัยรุ่นต่อไป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้สำเร็จปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต และปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตในระหว่างปีการศึกษา 2510-2515 จำนวน 260 คน และวิทยานิพนธ์ที่บุคคลเหล่านี้เป็นผู้เขียน 260 เล่มเช่นเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างนี้เลือกจากประชากร 772 คน คว้ยอัตราร้อยละ 30 โดยประมาณ

วิธีการวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ การค้นคว้าจากหนังสือ บทความ วารสาร และสิ่งพิมพ์ทุกประเภทที่กล่าวถึงเรื่องหนังสือและวัสดุห้องสมุดที่ใช้ประกอบการวิจัยวิชาการศึกษา การสำรวจประเภทของหนังสือและวัสดุห้องสมุดที่ใช้อ้างอิงในวิทยานิพนธ์วิชาการศึกษาและการสำรวจปัญหาการใช้สิ่งเหล่านี้ โดยการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่เลือกไว้แล้ว แบบสอบถามได้รับกลับคืนร้อยละ 73.007 ของจำนวนที่รับแบบสอบถาม

ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยวิชาการศึกษาใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์ 6 ประเภทคือ หนังสือทั่วไป หนังสืออ้างอิงทั่วไป หนังสืออ้างอิงเฉพาะวิชาการศึกษา สิ่งพิมพ์รัฐบาล วิทยานิพนธ์ และโสตทัศนวัสดุ จำนวนผู้ใช้หนังสือทั่วไปมีมากที่สุดและผู้ใช้โสตทัศนวัสดุ มีจำนวนน้อยที่สุดกล่าวคือ ผู้วิจัยวิชาการศึกษาร้อยละ 93.46 ใช้หนังสือทั่วไปภาษาอังกฤษ ร้อยละ 84.23 ใช้หนังสือทั่วไปภาษาไทย ร้อยละ 1.92 ใช้โสตทัศน

วัสดุภาษาอังกฤษและร้อยละ 1.54 ใช้สัปดาห์ต้นวัสดุภาษาไทย หนังสือทั่วไปภาษาอังกฤษ (1576 ชื่อเรื่อง) ใ้รับการอ้างอิงมากที่สุด จำนวนรองลงมาเป็นวิทยานิพนธ์ภาษาไทย (488 ชื่อเรื่อง) และวารสารภาษาอังกฤษ (196 ชื่อเรื่อง) สิ่งพิมพ์รัฐบาลภาษาไทย (86.80%) ใ้รับการอ้างอิงมากกว่าสิ่งพิมพ์รัฐบาลภาษาอังกฤษ (12.98%)

ผู้วิจัยวิชาการศึกษามีปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดที่ใช้ประกอบการวิจัย วิชาการศึกษาคั้งนี้ หนังสือทั่วไปและวารสารภาษาไทยที่มีเรื่องเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษามีน้อย ห้องสมุดไม่อนุญาตให้ยืมหนังสืออ้างอิงออกจากห้องสมุด ไม่มีรายชื่อสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่สมบูรณ์ สำหรับเป็นคู่มือคนควา คามบริการถ่ายเอกสารมีราคาแพงเกินไป ไม่มีที่เฉพาะสำหรับให้ผลิตปริญญาโททำงานคนควาในห้องสมุด และระยะเวลาในการเดินทางเข้าไปคนควาในห้องสมุดค่อนข้าง

ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักวิจัยควรใ้รับการส่งเสริมให้เขียนหนังสือตำรา หรือบทความลงในวารสาร จากสถาบัน สมาคม หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับวิชาการศึกษา ห้องสมุดควรใ้ผู้วิจัยวิชาการศึกษาได้เสนอรายชื่อหนังสือและวารสารที่ตองการใช้ แต่ไม่มีอยู่ในห้องสมุดเพื่อใ้ห้องสมุดนำไปพิจารณาสั่งซื้อ ห้องสมุดวิชาการศึกษาคความีการร่วมมือระหว่างห้องสมุดในการทำ สหบัตร หนังสือและวารสาร และการบริการการยืมระหว่างห้องสมุด ห้องสมุดควรมีบริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง แก่ผู้ใช้ที่แสดงความจำนงและทำบัตรรายการหรือครรชนสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับวิชาการศึกษาที่มีอยู่ในห้องสมุด ในหนังสือคู่มือห้องสมุดควรมีแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดเก็บหนังสือและวัสดุห้องสมุด รวมทั้งบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด ห้องสมุดที่คิดค่าบริการถ่ายเอกสารแพงกว่าแห่งอื่น ควรจะพิจารณาหาทางแก้ไขใ้มีราคาถูกลงเท่า ๆ กับแห่งอื่น ห้องสมุดของสถาบันวิชาการศึกษาที่เปิดสอนถึงระดับชั้นปริญญาโทควรมีห้องสำหรับอุยปราย และจัดโต๊ะทำงานเฉพาะนิสิตปริญญาโท นอกจากนี้ผู้วิจัยวิชาการศึกษาหรือผู้ใช้ห้องสมุดควรมีเข้าใจและทราบระเบียบของห้องสมุด ตลอดจนบริการต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดใ้เพื่อปฏิบัติตนใ้ถูกต้องตามระเบียบของห้องสมุด และใ้บริการของห้องสมุดใ้เป็นประโยชน์ที่สุด

Thesis Title   Problems Concerning the Use of Books and Library
Materials for Research in Education in Thailand
in the Academic Years B.E. 2510-2515

Name   Miss Pailin Chaiyasena
Department of Library Science

Academic Year   1973

ABSTRACT

The objectives of this thesis are: to study types of books and library materials for writing educational theses; to study problems of using such materials for writing educational theses; and to recommend means for library administrators and librarians to improve library services for educational researchers.

The samples include 260 holders of Master's degree in Education from Chulalongkorn University and the College of Education Prasarnmitr in the academic years B.E. 2510-2515 and 260 Master's theses. These samples are selected from approximately 30 percent of 772 population.

The research methods used in this thesis are documentary research through books, periodicals and other printed materials concerning problems of using books and library materials for educational research; survey through bibliographies cited in educational theses; and questionnaires sent to the samples. 73.007 percent of questionnaires are returned.

Research results conclude as follows:

The educational researchers use six types of books and library materials including general textbooks, general reference books, educational reference books, government publications, theses, and audiovisual materials. Most of educational researchers use general textbooks and only a few use audiovisual materials. (Educational researchers 93.46 percent use general textbooks in English, 83.23 percent use general textbooks in Thai, 1.92 percent use audiovisual materials in English and 1.54 percent use audiovisual materials in Thai.) General textbooks in English (1576 titles) are mostly cited. Theses in Thai (488 titles) and periodicals in English (196 titles) are less cited. Government publications in Thai (86.80%) are cited more than in English, (12.98%).

Educational researchers' problems in using books and library materials for writing educational theses are as follows: general textbooks and periodicals in Thai concerning their research topics are of small number; reference materials are not allowed to borrow from the library; complete lists of Thai government publications for searching in this field are not available; photocopying services are more expensive; there are no study carrels for graduate students; and traveling to other libraries take too much time.

The main recommendations are that scholars should be encouraged by institutions, associations or government offices concerning education to make texts and contribute articles in periodicals; educational libraries should allow graduate students to submit lists of books and periodicals which are not available in those

libraries; libraries should have interlibrary cooperation to provide union catalogs, union lists and interlibrary-loan services and should provide bibliographies in special subjects as requested government publication indexes should be provided; library handbooks should have complete details of materials' locations and library services; the expensive photocopying services in some libraries should be decreased; and the libraries of the educational institutions offering a master's program should provide discussion rooms and study carrels. In addition to these, educational researchers should study libraries' regulations and their services thoroughly.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงด้วยดีเพราะความกรุณาของ ศาสตราจารย์สุทธิลักษณ์
อำพันวงศ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประคอง ธรรมสุต ไคลละเวลาอันมีค่าของท่านมาตรวจ
แก้ไขวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เขียน อาจารย์ชั้นพิเศษ วิบูลย์
ชัยปาณี เป็นอาจารย์อีกท่านหนึ่งที่ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เขียนเช่นเดียวกัน ผู้เขียน
จึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ยังมีเพื่อน ๆ ในแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ทุกคนโดยเฉพาะคุณนวลจันทร์
รัตนากร คุณวุฒิ พิทักษ์ และคุณพรทิพย์ วัฒนสุวกุล ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านการส่งแบบ
สอบถามและการค้นคว้าเป็นอย่างดี และผู้วิจัยวิชาการศึกษาที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบ
สอบถาม ผู้เขียนจึงขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านที่ให้ความช่วยเหลือไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ไพลิน ไชยเสนะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ
<div style="text-align: center;"> </div>	
<p>บทที่ ๑</p>	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องนี้	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยเรื่องนี้	5
วิธีดำเนินการวิจัย	6
ข้อจำกัดในการวิจัย	6
2. การใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุด ประกอบการวิจัยวิชาการศึกษา ...	7
ความหมายของการวิจัยวิชาการศึกษา	7
ประเภทของการวิจัยวิชาการศึกษา	9
บทบาทของห้องสมุดกับการวิจัยวิชาการศึกษา	23
หนังสือและวัสดุห้องสมุดที่ใช้ประกอบการวิจัยวิชาการศึกษา ...	36
การตรวจสอบวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	117
การจัดบันทึก... .. .	122

3. ผลการสำรวจประเภทการใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดที่ใช้ในการ เรียบเรียงวิทยานิพนธ์วิชาการศึกษา	125
จำนวนวิทยานิพนธ์ที่อ้างอิงหนังสือและวัสดุห้องสมุดประเภทต่าง ๆ	126
จำนวนชื่อเรื่องหนังสือและวัสดุห้องสมุดที่ได้รับการอ้างอิง...	133
4. ผลการสำรวจปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดประกอบการวิจัย วิชาการศึกษา	247
5. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	271
บรรณานุกรม	282
ภาคผนวก	289
ภาคผนวก ก.	290
ภาคผนวก ข.	417
ประวัติการศึกษา	429

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนวิทยานิพนธ์ที่อ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ	126
2. จำนวนวิทยานิพนธ์ที่อ้างอิงถึงหนังสือทั่วไป... ..	128
3. จำนวนวิทยานิพนธ์ที่อ้างอิงถึงหนังสืออ้างอิงทั่วไป	129
4. จำนวนวิทยานิพนธ์ที่อ้างอิงถึงหนังสืออ้างอิงเฉพาะวิชาการศึกษา... ..	130
5. จำนวนวิทยานิพนธ์ที่อ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์รัฐบาล	132
6. จำนวนชื่อเรื่องสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ที่ได้รับการอ้างอิง	133
7. จำนวนชื่อเรื่องหนังสือทั่วไปที่ได้รับการอ้างอิง	136
8. จำนวนชื่อเรื่องหนังสืออ้างอิงทั่วไปที่ได้รับการอ้างอิง... ..	137
9. จำนวนชื่อเรื่องหนังสืออ้างอิงเฉพาะวิชาการศึกษาที่ได้รับการอ้างอิง	138
10. จำนวนชื่อเรื่องสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ได้รับการอ้างอิง... ..	140
11. จำนวนชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ที่ได้รับการอ้างอิงตามระบับปริญญา ...	141
12. รายชื่อวารสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่ได้รับการอ้างอิง ...	142
13. รายชื่อหนังสือภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่ได้รับการอ้างอิงตั้งแต่	
2 ครั้งขึ้นไป	156
14. ค่าเฉลี่ยอันดับห้องสมุดที่ผู้วิจัยวิชาการศึกษาใช้	251
15. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักค่าตอบของปัญหาการใช้หนังสือทั่วไป	256
16. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักค่าตอบของปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิง	258
17. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักค่าตอบของปัญหาการใช้วารสาร	260
18. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักค่าตอบของปัญหาการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล... ..	262
19. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักค่าตอบของปัญหาการใช้วิทยานิพนธ์	263
20. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักค่าตอบของปัญหาการใช้สถิติขั้นต้น	265
21. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักค่าตอบของปัญหาในด้านการใช้บริการการเตรียม	
หนังสือออกให้ใช้	266

